EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2025.6.4.
COM(2025) 206 final

Ajánlás

A TANÁCS AJÁNLÁSA

Észtország gazdaság-, szociális, foglalkoztatás-, strukturális és költségvetési politikájáról

{SWD(2025) 206 final}

Ajánlás

A TANÁCS AJÁNLÁSA

Észtország gazdaság-, szociális, foglalkoztatás-, strukturális és költségvetési politikájáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a gazdaságpolitikák hatékony összehangolásáról és a többoldalú költségvetési felügyeletről, valamint az 1466/97/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2024. április 29-i (EU) 2024/1263 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[1] és különösen annak 3. cikke (3) bekezdésére,

tekintettel a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról szóló, 2011. november 16-i 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre[2] és különösen annak 6. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

Általános szempontok

(1) A 2024. április 30-án hatályba lépett (EU) 2024/1263 rendelet rögzíti, hogy a gazdasági kormányzási keret célkitűzése a rendezett és fenntartható államháztartás, a fenntartható és inkluzív növekedés, a reziliencia reformok és beruházások révén történő előmozdítása, valamint a túlzott költségvetési hiányok kialakulásának megelőzése. A rendelet értelmében a Tanács és a Bizottság az Európai Unió működéséről szóló szerződésben meghatározott célkitűzésekkel és követelményekkel összhangban többoldalú felügyeletet végez az európai szemeszter keretében. Az európai szemeszter mindenekelőtt az országspecifikus ajánlások megfogalmazását és végrehajtásának felügyeletét foglalja magában. A rendelet továbbá előmozdítja a költségvetési politikával kapcsolatos nemzeti felelősségvállalást, fokozott hangsúlyt helyez a középtávra, emellett hatékonyabb és következetesebb végrehajtást irányoz elő. Minden tagállamnak be kell nyújtania a Tanács és a Bizottság számára egy nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervet, amely a nemzeti jogalkotási ciklus hosszától függően egy négy- vagy ötéves időszak költségvetési, reform- és beruházási

[1] HL L, 2024/1263, 2024.4.30., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.
[2] HL L 306., 2011.11.23., 25. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj.

kötelezettségvállalásait tartalmazza. A tervben foglalt nettó kiadási[3] pályának meg kell felelnie a rendelet követelményeinek, többek között arra vonatkozóan, hogy az államadósságot a kiigazítási időszak végére megalapozottan csökkenő pályára kell állítani, vagy ilyen pályán kell tartani, vagy annak a bruttó hazai termék (GDP) 60 %-a alatti prudens szinten kell maradnia, továbbá az államháztartási hiányt középtávon a Szerződés által a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaérték alá kell csökkenteni, illetve az alatt kell tartani. Amennyiben egy tagállam elkötelezi magát a rendeletben meghatározott kritériumoknak megfelelő releváns reformok és beruházások mellett, a kiigazítási időszak legfeljebb három évvel meghosszabbítható.

(2) Az (EU) 2021/241 európai parlamenti és tanácsi rendelet[4], amely létrehozta a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközt (a továbbiakban: RRF), 2021. február 19-én hatályba lépett. Az RRF reformok és beruházások végrehajtásához nyújt pénzügyi támogatást a tagállamoknak, az Unió által finanszírozott fiskális impulzust biztosítva. A gazdaságpolitikai koordináció európai szemeszterének prioritásaival összhangban az RRF elősegíti a gazdasági és társadalmi helyreállítást, egyúttal fenntartható reformokat és beruházásokat mozdít elő, mindenekelőtt a zöld és a digitális átállás ösztönzése, valamint a tagállamok gazdaságának reziliensebbé tétele terén. Közép- és hosszú távon szintén segít megerősíteni az államháztartás helyzetét, valamint fellendíteni a növekedést és a munkahelyteremtést, javítani az Unión belüli területi kohéziót, és támogatni a szociális jogok európai pillérének további végrehajtását.

(3) A 2023. február 27-én elfogadott (EU) 2023/435 európai parlamenti és tanácsi rendelet[5] (a továbbiakban: REPowerEU-rendelet) célja fokozatosan megszüntetni az Unió függőségét az orosz fosszilistüzelőanyag-behozataltól. Ez segít megteremteni az energiabiztonságot és diverzifikálni az Unió energiaellátását, ugyanakkor hozzájárul a megújuló energiaforrások elterjedéséhez, valamint az energiatárolási kapacitások és az energiahatékonyság növeléséhez. Észtország új REPowerEU-fejezettel egészítette ki a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervét olyan kulcsfontosságú reformok és beruházások finanszírozása érdekében, amelyek segíteni fogják a REPowerEU célkitűzéseinek elérését.

(4) 2021. június 18-án Észtország – az (EU) 2021/241 rendelet 18. cikkének (1) bekezdésével összhangban – benyújtotta nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervét a Bizottsághoz. Az említett rendelet 19. cikkének megfelelően a Bizottság – az V. mellékletben foglalt értékelési iránymutatásokkal összhangban – értékelte a helyreállítási és rezilienciaépítési terv relevanciáját, eredményességét, hatékonyságát és következetességét. 2021. október 29-én a Tanács elfogadta az Észtország helyreállítási és rezilienciaépítési tervének értékelését jóváhagyó végrehajtási

[3] Az (EU) 2024/1263 rendelet 2. cikkének 2. pontjában meghatározott „nettó kiadás”: i. a kamatkiadások, ii. a diszkrecionális bevételi intézkedések, iii. az uniós alapokból származó bevételek által teljes mértékben fedezett, uniós programokkal kapcsolatos kiadások, iv. az Unió által finanszírozott programok társfinanszírozásával kapcsolatos nemzeti kiadások, v. a munkanélküli ellátásokra fordított kiadások ciklikus elemei, valamint vi. az egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések nélkül számított kormányzati kiadás.

[4] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/241 rendelete (2021. február 12.) a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 17. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

[5] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/435 rendelete (2023. február 27.) az (EU) 2021/241 rendeletnek a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekbe beillesztendő REPowerEU-fejezet tekintetében történő módosításáról, valamint az 1303/2013/EU rendelet, az (EU) 2021/1060 rendelet és az (EU) 2021/1755 rendelet, valamint a 2003/87/EK irányelv módosításáról (HL L 63., 2023.2.28., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

határozatát[6], amelyet a 18. cikk (2) bekezdése alapján 2023. június 16-án módosítottak a vissza nem térítendő pénzügyi támogatásra vonatkozó maximális pénzügyi hozzájárulás aktualizálása, valamint a REPowerEU-fejezet beillesztése céljából[7]. A részletek folyósításának feltétele, hogy a Bizottság – a 24. cikk (5) bekezdésével összhangban – határozatot fogadjon el, amely megállapítja, hogy Észtország kielégítően teljesítette a tanácsi végrehajtási határozatban meghatározott releváns mérföldköveket és célokat. A teljesítés akkor tekinthető kielégítőnek, ha az egyes reformok vagy beruházások korábbi mérföldköveinek és céljainak elérése terén nem történt visszalépés.

(5) A Tanács 2025. január 21-én a Bizottság ajánlása alapján ajánlást[8] fogadott el, amelyben jóváhagyta Észtország nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervét. Az (EU) 2024/1263 rendelet 11. cikkével és 36. cikke (1) bekezdésének a) pontjával összhangban benyújtott terv a 2025–2028-as időszakra vonatkozik, és négy évre elosztott költségvetési kiigazítást mutat be.

(6) A Bizottság 2024. november 26-án véleményt fogadott el Észtország 2025. évi költségvetésiterv-javaslatáról. Ugyanazon a napon a Bizottság az 1176/2011/EU rendelet alapján elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült 2025. évi jelentést, amelyben Észtországot azon tagállamok közé sorolta, amelyek vonatkozásában részletes felülvizsgálatra van szükség. A Bizottság az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlásra vonatkozó ajánlást is elfogadott és a 2025. évi együttes foglalkoztatási jelentésre vonatkozó javaslatot, amely elemzi a foglalkoztatási iránymutatások és a szociális jogok európai pillérében foglalt elvek végrehajtását. A Tanács 2025. május 13-án elfogadta az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló ajánlást[9] és 2025. március 10-én az együttes foglalkoztatási jelentést.

(7) A Bizottság 2025. január 29-én közzétette a versenyképességi iránytűt, azaz az EU globális versenyképességének fellendítését célzó, a következő öt évre szóló stratégiai keretet. A versenyképességi iránytű meghatározza a fenntartható gazdasági növekedés három transzformatív tényezőjét: i. innováció; ii. dekarbonizáció és versenyképesség; és iii. biztonság. Az innovációs szakadék megszüntetése érdekében az EU az ipari innováció ösztönzésére, az induló innovatív vállalkozások növekedésének támogatására – például az induló és növekvő innovatív vállalkozásokra vonatkozó uniós stratégiához hasonló kezdeményezések révén –, valamint a mesterséges intelligenciához és a kvantumszámításhoz hasonló fejlett technológiák alkalmazásának előmozdítására törekszik. A zöldebb gazdaság érdekében a Bizottság felvázolta a megfizethető energiára vonatkozó átfogó cselekvési tervet és a tisztaipar-megállapodást, amelyek biztosítják, hogy a tiszta energiára való átállás költséghatékony és a versenyképességet elősegítő maradjon, különösen az energiaigényes ágazatokban, és a növekedés motorja legyen. A túlzott függőségek csökkentése és a biztonság növelése érdekében az Unió eltökélt szándéka, hogy

---

6 A Tanács végrehajtási határozata (2021. október 29.) Észtország helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról (0319/2021).

7 A Tanács végrehajtási határozata (2023. június 16.) az Észtország helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról szóló, 2021. október 29-i végrehajtási határozat módosításáról (9367/2023).

8 A Tanács ajánlása (2025. január 21.) Észtország nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervének jóváhagyásáról (HL C, C/2025/655, 2025.2.10.).

9 A Tanács ajánlása (2025. május 13.) az euroövezet gazdaságpolitikájáról (HL C, C/2025/2782, 2025.5.22., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2782/oj).

megerősítse a globális kereskedelmi partnerségeket, diverzifikálja az ellátási láncokat, és biztosítsa a kritikus fontosságú nyersanyagokhoz és a tiszta energiaforrásokhoz való hozzáférést. E prioritások megvalósítását olyan horizontális támogató eszközök segítik, mint például a szabályozás egyszerűsítése, az egységes piac elmélyítése, a versenyképesség finanszírozása, a megtakarítási és beruházási unió, a készségek és a minőségi munkahelyek előmozdítása, valamint az uniós szakpolitikák jobb összehangolása. A versenyképességi iránytű igazodik az európai szemeszterhez, biztosítva, hogy a tagállamok gazdaságpolitikája összhangban álljon a Bizottság stratégiai céljaival, így egységes megközelítésbe helyezve a gazdasági kormányzást, amely Unió-szerte előmozdítja a fenntartható növekedést, az innovációt és a rezilienciát.

(8) 2025-ben a gazdaságpolitikai koordináció európai szemesztere továbbra is az RRF végrehajtásával párhuzamosan valósul meg. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek teljes körű végrehajtása továbbra is elengedhetetlen az európai szemeszter szerinti szakpolitikai prioritások teljesítéséhez, mivel a tervek segítenek hatékonyan kezelni az elmúlt években kiadott releváns országspecifikus ajánlásokban azonosított kihívások összességét vagy jelentős részét. Ezek az országspecifikus ajánlások ugyanúgy relevánsak maradnak az (EU) 2021/241 rendelet 21. cikkével összhangban módosított helyreállítási és rezilienciaépítési tervek értékelésének tekintetében is.

(9) A 2019–2024-es országspecifikus ajánlásokban azonosított releváns kihívásokat is figyelembe véve a 2025. évi országspecifikus ajánlások azokkal a legfontosabb gazdaságpolitikai kihívásokkal foglalkoznak, amelyeket a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekben foglalt intézkedések nem kezelnek kielégítően.

(10) A Bizottság 2025. június 4-én közzétette az Észtországra vonatkozó 2025. évi országjelentést. Ebben értékelte a releváns országspecifikus ajánlások végrehajtása terén Észtország által elért eredményeket, és számba vette a helyreállítási és rezilienciaépítési terv Észtország általi végrehajtását. Ezen elemzés alapján a Bizottság az országjelentésben azonosította az Észtország előtt álló legsürgetőbb kihívásokat. Emellett a jelentésben a Bizottság értékelte az Észtország által a szociális jogok európai pillérének végrehajtása, valamint a foglalkoztatásra, a készségekre és a szegénység csökkentésére vonatkozó kiemelt uniós célok elérése, továbbá az Egyesült Nemzetek Szervezete fenntartható fejlődési céljainak megvalósítása terén elért eredményeket is.

(11) A Bizottság az 1176/2011/EU rendelet 5. cikke alapján Észtország vonatkozásában részletes felülvizsgálatot végzett. A Bizottság 2025. május 13-án közzétette az említett rendelet alkalmazásával összefüggésben Észtország makrogazdasági sebezhetőségeire vonatkozóan végzett értékelésének főbb megállapításait[10]. A Bizottság 2025. június 4-én megállapította, hogy Észtországban nem áll fenn makrogazdasági egyensúlyhiány. Az elmúlt években különösen a romló ár- és költség-versenyképességgel összefüggő sebezhetőségek tapasztalhatók elhúzódó recesszió és a lakásárak jelentős emelkedése mellett, de úgy tűnik, hogy a sebezhetőségek jelenleg összességében visszafogottak. A bérek és az árak évek óta erőteljesen emelkedtek, és a maginfláció 2025 elején jóval az euroövezeti átlag felett maradt, ami a bérek – különösen a közszférában történő – növekedésének tudható be. Ezek az ár- és költségnyomások gyengítik a gazdaság versenyképességi pozícióját. Míg Oroszország Ukrajna ellen folytatott agressziós háborúja következtében az olcsó energia és egyéb inputok kiesése 2022-ben tartós

[10] SWD(2025) 123 final.

áremelkedést váltott ki, immár főként belföldi inflációs nyomás tapasztalható. Az erősteljes belső kereslet és a feszes munkaerőpiac lehetővé tette a gyors béremelkedést, miközben a termelékenység gyenge volt. A közszektorbeli bérek – különösen a tanárok és az egészségügyi dolgozók esetében – emelkedtek az elmúlt években, és felzárkóztak a korábbi viszonylag alacsony szintről. A magas infláció részben a közvetett adók emelkedésének tudható be. Az észt export piaci részesedése némileg csökkent az elmúlt két évben. A folyó fizetési mérleg hiánya a közelmúltban csökkent a belföldi recesszió miatt, a nettó nemzetközi befektetési pozíció pedig csak mérsékelten negatív, és a külső fenntarthatóságot érintő kockázatok korlátozottnak tűnnek. A lakásárak az elmúlt években jelentősen emelkedtek, és a becslések szerint túlértékeltek, de a jelzáloghitelezéssel összefüggésben a pénzügyi stabilitást érintő kockázat továbbra is csekély. Néhány korábbi szakpolitikai intézkedés hozzájárult e helyzet kialakulásához, különösen azáltal, hogy élénkítette a belső keresletet, miután a világjárvány okozta válság legnehezebb része véget ért. Ilyen intézkedés volt a második pillérhez tartozó nyugdíjalapok felszabadítása, aminek következtében emelkedtek az árak, így a lakásárak is. Az elmúlt években a közszektorbeli bérek és a minimálbérek emelkedése egybeesett a recesszióval, és nagyobb mértékű teljes béremelkedést eredményeztek a gazdaság egészében. A munkatermelékenység és az üzleti környezet javítását célzó intézkedések továbbra is szűk körűek. A kormány a közelmúltban több, adó- és kiadáscsökkentő szakpolitikai intézkedést jelentett be 2026-ra vonatkozóan, ezek az intézkedések pedig csökkenthetik az inflációs nyomást, és enyhíthetik a munkaerőköltség-nyomások egy részét.

Az elért eredményekről szóló éves jelentés értékelése

(12) A Tanács 2025. január 21-én Észtország esetében a nettó kiadások maximális növekedési rátájára vonatkozóan a következő ajánlást tette: 2025-ben 7,1 %, 2026-ban 5,1 %, 2027-ben 3,6 % és 2028-ban 3,2 %, ami a 2023-as referenciaévhez viszonyítva a következő kumulatív növekedési rátáknak felel meg: 2025-ben 9,2 %, 2026-ban 14,8 %, 2027-ben 18,9 % és 2028-ban 22,6 %.

(13) Észtország 2025. április 29-én benyújtotta az elért eredményekről szóló éves jelentését[11], amely a nettó kiadások ajánlott maximális növekedési rátájának betartását, valamint az európai szemeszter országspecifikus ajánlásaiban megjelölt fő kihívásokra reagáló reformok és beruházások végrehajtását taglalja. Észtországnak az elért eredményekről szóló éves jelentésébe a helyreállítási és rezilienciaépítési terv megvalósítása terén tett előrehaladásról – az (EU) 2021/241 rendelet 27. cikkével összhangban – készített féléves jelentések is beépülnek.

(14) Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborúja és annak következményei egzisztenciális kihívást jelentenek az Európai Unió számára. A védelmi kiadások gyors és jelentős növelésére irányuló uniós erőfeszítések támogatása érdekében a Bizottság kezdeményezte a Stabilitási és Növekedési Paktum nemzeti mentesítési rendelkezésének összehangolt aktiválását, és ezt a javaslatot az Európai Tanács a 2025. március 6-i ülésén üdvözölte. Észtország 2025. április 29-i kérése nyomán a

[11] Az elért eredményekről szóló 2025. évi jelentések a következő internetcímen érhetők el: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.

Tanács a Bizottság ajánlása alapján [dátum]-án/-én ajánlást[12] fogadott el, amelyben engedélyezte Észtország számára, hogy eltérjen a nettó kiadások ajánlott maximális növekedési rátájától, és túllépje azt.

(15) Az Eurostat által hitelesített adatok[13] alapján Észtország GDP-arányos költségvetési hiánya a 2023. évi 3,1 %-ról 2024-ben 1,5 %-ra csökkent, míg a GDP-arányos államadósság a 2023. év végi 20,2 %-ról 2024 végére 23,6 %-ra nőtt. A Bizottság számításai szerint ezek a fejlemények 2024 vonatkozásában a nettó kiadások 1,8 %-os növekedésének felelnek meg. Az elért eredményekről szóló éves jelentésben Észtország a nettó kiadások 2024. évi növekedését 1,1 %-ra becsüli. A Bizottság becslései szerint a nettó kiadások növekedési rátája magasabb volt az elért eredményekről szóló éves jelentésben foglaltaknál. A Bizottság számításai és a nemzeti hatóságok becslései közötti különbség annak tudható be, hogy a diszkrecionális bevételi intézkedések hatásának Bizottság által becsült értéke kisebb. A Bizottság becslései alapján a nemzeti és az uniós finanszírozású kiadásokat egyaránt magában foglaló költségvetési irányvonal[14] 2024-ben restriktív volt, a GDP 1,8 %-ának megfelelő mértékben.

(16) Az elért eredményekről szóló éves jelentés szerint az Észtország költségvetési előrejelzéseit alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv 2025-ben 1,7 %-os, 2026-ban pedig 2,5 %-os reál-GDP-növekedést feltételez, míg a HICP-inflációt 2025-ben 5,1 %-ra, 2026-ban pedig 4,3 %-ra prognosztizálja. A Bizottság 2025. tavaszi előrejelzése szerint a reál-GDP 2025-ben 1,1 %-kal, 2026-ban pedig 2,3 %-kal nő, a HICP-infláció pedig 2025-ben 3,8 %, 2026-ban pedig 2,3 % lesz.

(17) Az elért eredményekről szóló éves jelentés szerint az államháztartási hiány 2025-ben várhatóan a GDP 1,5 %-ának megfelelő szinten marad, míg a GDP-arányos államadósság 2025 végére 22,5 %-ra csökken. Ezek a fejlemények azt jelentik, hogy a nettó kiadások 2025-ben 1,0 %-kal nőnek. A Bizottság 2025. tavaszi előrejelzése 2025-re a GDP 1,4 %-ának megfelelő költségvetési hiánnyal számol. A személyi jövedelemadó, a társasági adó, a hitelintézeti bevételt terhelő adó és a hozzáadottérték-adó megemelt adókulcsa miatt, valamint a gépjárműadó bevezetésével elért bevételnövekedés előreláthatólag bőven ellensúlyozza az állami kiadások növekedését. A gazdasági fellendülés is várhatóan kedvező hatással lesz ezen adók beszedésére. A Bizottság számításai szerint ezek a fejlemények 2025 vonatkozásában a nettó kiadások 2,1 %-os növekedésének felelnek meg. Ezek az előrejelzések azért is tartalmaznak magasabb értékeket a nettó kiadások növekedésére vonatkozóan, mint az elért eredményekről szóló éves jelentés, mivel a Bizottság az elsődleges folyó kiadások nagyobb ütemű növekedését, valamint az uniós transzferekből finanszírozott kiadások és az uniós programok nemzeti társfinanszírozása esetében alacsonyabb értéket

---

12 A Tanács ajánlása az ajánlott nettó kiadási pályától való eltérés és annak meghaladása Észtország számára történő engedélyezéséről (Nemzeti mentesítési rendelkezés aktiválása) [Kitöltendő: HL C/2025/xxx, 2025.x.x.].

13 Eurostat – Euromutatók, 2025.4.22.

14 A költségvetési irányvonal az államháztartás mögöttes költségvetési pozíciójában bekövetkezett éves változás mérőszáma, amely a nemzeti és az uniós finanszírozású költségvetési intézkedések összesített hatásából eredő gazdasági impulzust tükrözi. A költségvetési irányvonal i. a középtávú potenciális növekedés és ii. a diszkrecionális bevételi intézkedéseket nem tartalmazó elsődleges kiadások változása közötti különbözetként mérhető, de az elsődleges kiadások tartalmazzák a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből és más uniós alapokból nyújtott vissza nem térítendő támogatások (grants) által finanszírozott kiadásokat.

feltételezett. A Bizottság becslései alapján a nemzeti és az uniós finanszírozású kiadásokat egyaránt magában foglaló költségvetési irányvonal 2025-ben expanzív lesz, a GDP 1,0 %-ának megfelelő mértékben. A Bizottság 2025. tavaszi előrejelzése szerint a GDP-arányos államadósság 2025 végére várhatóan 23,8 %-ra növekszik. A GDP-arányos államadósság 2025. évi növekedése főként a költségvetési hiánynak és SFA-tételeknek tudható be.

(18) A Bizottság 2025. tavaszi előrejelzése szerint a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből származó vissza nem térítendő támogatásokból finanszírozott államháztartási kiadások nagysága 2025-ben a GDP 0,6 %-a lesz, szemben a 2024. évi 0,4 %-kal. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz vissza nem térítendő támogatásaival finanszírozott kiadások magas színvonalú beruházásokat és termelékenységnövelő reformokat tesznek lehetővé anélkül, hogy közvetlen hatást gyakorolnának Észtország államháztartási egyenlegére vagy államadósságára.

(19) Észtország védelmi kiadásai 2021-ben a GDP 2,0 %-át, 2022-ben a GDP 2,2 %-át, 2023-ban pedig a GDP 2,7 %-át tették ki[15]. A Bizottság 2025. tavaszi előrejelzése szerint a védelmi kiadások GDP-arányosan 2024-ben 3,4 %-ra, 2025-ben pedig 3,8 %-ra lesznek tehetők. Ez 2021-hez képest GDP-arányosan 1,7 százalékpontos növekedésnek felel meg. A nemzeti mentesítési rendelkezés aktivált időszaka (2025–2028) lehetővé teszi Észtország számára, hogy újra rangsorolja a kormányzati kiadásokat vagy növelje az államháztartási bevételeket annak érdekében, hogy a védelmi kiadások tartós megemelése középtávon ne veszélyeztesse a költségvetési fenntarthatóságot.

(20) A Bizottság 2025. tavaszi előrejelzése szerint 2025-ben előreláthatólag 2,1 %-kal, 2024-ben és 2025-ben pedig összesítve 3,9 %-kal emelkednek a nettó kiadások Észtországban. A Bizottság 2025. tavaszi előrejelzése alapján Észtország nettó kiadásainak növekedése 2025-ben várhatóan az ajánlott maximális növekedési ráta alatt lesz éves szinten, valamint a 2024. és 2025. évet együtt vizsgálva egyaránt.

(21) Az elért eredményekről szóló éves jelentés szerint az államháztartási hiány 2026-ban várhatóan a GDP 2,5 %-ára, míg a GDP-arányos államadósság 2026 végére 24,0 %-ra nő. Az elért eredményekről szóló 2025. évi éves jelentés nem tartalmaz a 2026 utáni időszakra vonatkozó költségvetési előrejelzéseket. Az előrejelzés zárónapján ismert gazdaságpolitikai intézkedések alapján a Bizottság 2025. tavaszi előrejelzése 2026-ban a GDP 2,4 %-ának megfelelő költségvetési hiányt valószínűsít. A hiány 2026-ra prognosztizált növekedésének oka a bevételi oldalon keresendő: főként annak tudható be, hogy valamennyi adóalany mentességben részesült a személyi jövedelemadó alól, és kevesebb bevétel származott az osztalékbevételt terhelő adóból, ami azt tükrözi, hogy a vállalatok a társasági adó emelésére számítva 2024-ben és 2025-ben magas osztalékot fizetnek. Ezek a fejlemények azt jelentik, hogy a nettó kiadások 2026-ban 4,1 %-kal nőnek. A Bizottság becslései alapján a nemzeti és az uniós finanszírozású kiadásokat egyaránt magában foglaló költségvetési irányvonal 2026-ban expanzív lesz, a GDP 0,5 %-ának megfelelő mértékben. A GDP-arányos államadósság a Bizottság szerint 2026 végére várhatóan 25,4 %-ra nő. A GDP-arányos államadósság 2026. évi növekedése főként a várható költségvetési hiányt tükrözi.

[15] Eurostat, Kormányzati kiadások a kormányzati funkciók osztályozása (COFOG) szerint.

A legjelentősebb szakpolitikai kihívások

(22) Noha Észtország GDP-arányos adóbevétele 2024-ben tovább nőtt, még mindig elmarad az uniós átlagtól. E különbség megszüntetésével további forrásokhoz lehetne jutni, amelyek olyan kiemelt jelentésű közkiadásokra lehetne fordítani, mint a védelem, az egészségügy és a tartós ápolás-gondozás. Az ingatlanadók – amelyek a növekedés szempontjából legkevésbé káros adók közé tartoznak – az elmúlt években, 2023-ig bezárólag az uniós átlag megközelítőleg egyhetedét, GDP-arányosan kifejezve mindössze 0,3 %-ot tettek ki. Ugyanebben az időszakban a tőkeadók is hasonló tendenciát követtek, az uniós átlag egyharmadát tették ki. 2025-ben Észtország 20 %-ról 22 %-ra emeli a társasági adó kulcsát, és eltörli a rendszeres osztalékra vonatkozó 14 %-os adókulcsot. Ezek az intézkedések növelni fogják a tőkeadók összbevételen belüli részarányát, és hozzájárulnak az uniós átlaghoz viszonyított különbség csökkentéséhez. Ezzel szemben Észtország főként a munkát és a fogyasztást terhelő adókra támaszkodik, az ezekből az adókból származó bevételek pedig a GDP százalékában kifejezve meghaladják az uniós átlagot. Ezeknek az adóknak az összbevételen belüli részaránya a hozzáadottérték-adó kulcsának közelmúltbeli, tervezett emelése nyomán várhatóan növekedni fog. Noha az adóemelések az Unióhoz viszonyított teljes adóbevétel-különbség csökkentéséhez is hozzájárulnak majd, azonban regresszívek, mivel az adóterhek egyenlőtlenül oszlanak el. Emiatt tovább súlyosbíthatják a már eleve jelentős jövedelmi egyenlőtlenséget, és az inflációs hatás kockázatát hordozzák, miközben a magas infláció az Észtország versenyképességét fenyegető komoly kihívások közé sorolható. Észtország azon is dolgozik, hogy a kiadások rendszeres felülvizsgálatát és a szakpolitikai értékeléseket beépítse a középtávú költségvetési tervezésbe. E felülvizsgálatoknak a kulcsfontosságú kiadási területek előre sorolása céljából történő végrehajtása elősegíteni a közpénzek hatékonyabb elosztását a növekvő strukturális kiadási igények kielégítése és az adóbevételek növelése iránti nyomás csökkentése érdekében.

(23) Még nem biztosított a megfelelő és megfizethető egészségügyi ellátáshoz és tartós ápolás-gondozáshoz való hozzáférés. Az elmúlt években végrehajtott reformok és megnövekedett beruházások hozzájárultak ahhoz, hogy a saját bevallás szerinti kielégítetlen egészségügyi ellátási szükségletek aránya a 2023. évi 12,5 %-ról 8,5 %-ra csökkent 2024-ben. Azonban a kielégítetlen szükségletek aránya változatlanul a legmagasabbak közé tartozik az EU-ban, aminek az oka a hosszú várakozási időben, valamint az egészségügyi szolgáltatások színvonalának és rendelkezésre állásának országon belüli egyenlőtlenségében keresendő. A tartós ápolásra-gondozásra és az egészségügyi szolgáltatásokra fordított közkiadások továbbra is alacsonyak, jóval elmaradnak az uniós átlagtól, a munkaerőhiány és a települési önkormányzati finanszírozástól való függőség pedig korlátozza a szolgáltatásnyújtást. A közkiadások alacsony szintje miatt jelentős az igénybe vevő általi közvetlen fizetések összege az egészségügyi ellátás és a tartós ápolás-gondozás terén. A 2023-ban hatályba lépett ápolási-gondozási reform az első jelentős lépés a tartós ápolás-gondozás megerősítése felé Észtországban, bár hatása még nem tapasztalható. Annak eléréséhez, hogy még kevesebb legyen az orvosi ellátás iránti kielégítetlen igény és az igénybe vevő általi közvetlen fizetés, nélkülözhetetlen a színvonalas ápolás-gondozás megfelelő finanszírozása, különös tekintettel arra, hogy a népesség elöregedése miatt várhatóan növekszik majd a keresletet. Az otthoni és a közösségi gondozás erősítése – támogató-segítő technológiákkal kiegészülve – szintén elősegítené a szolgáltatások hozzáférhetőbbé és eredményesebbé tételét az egész országban.

(24) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének b) pontjával és V. mellékletének 2.2. kritériumával összhangban a helyreállítási és rezilienciaépítési terv 2026-ig végrehajtandó, egymást kölcsönösen erősítő reformok és beruházások széles körét tartalmazza. Ezek várhatóan segítenek kezelni a releváns országspecifikus ajánlásokban azonosított kihívások mindegyikét vagy jelentős részét. A REPowerEU-fejezetet is tartalmazó helyreállítási és rezilienciaépítési terv e szoros időkereten belüli eredményes végrehajtása kulcsfontosságú ahhoz, hogy a zöld és a digitális átállás nyomán – a társadalmi méltányosság megőrzése mellett – javuljon Észtország hosszú távú versenyképessége. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv sikeres végrehajtásához alapvető fontosságú a helyi és regionális hatóságok, a szociális partnerek, a civil társadalom szereplői és más releváns érdekelt felek szisztematikus bevonása a széles körű felelősségvállalás biztosítása érdekében.

(25) Az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA), az Igazságos Átmenet Alap (IÁA), az Európai Szociális Alap Plusz (ESZA+) és a Kohéziós Alap (KA) keretében nyújtott támogatást magában foglaló kohéziós politikai program végrehajtása felgyorsult Észtországban. Továbbra is törekedni kell a program gyors végrehajtására, ugyanakkor ügyelni kell a gyakorlati hatása maximalizálására is. Észtország a kohéziós politikai programjai keretében már jelenleg is tesz lépéseket a versenyképesség javítása és a növekedés fellendítése érdekében. Ugyanakkor Észtország továbbra is adódnak kihívások, többek között a gazdasági és társadalmi rezilienciával, ezen belül a szegénységgel és társadalmi kirekesztődéssel, egészségüggyel és a tartós ápolással-gondozással, a hátrányos helyzetű csoportok munkaerőpiaci integrációjával, továbbá a készség- és oktatási kínálattal, az energetikai átállással és a regionális versenyképességgel összefüggésben, különösen a keleti határ menti régiókban. Az (EU) 2021/1060 rendelet 18. cikkével összhangban Észtországnak a kohéziós politikai alapok félidős felülvizsgálatának részeként felül kell vizsgálnia programját, figyelembe véve többek között a 2024. évi országspecifikus ajánlásokban azonosított kihívásokat. A Bizottság 2025. április 1-jén elfogadott javaslatai[16] értelmében 2025. március 31. utánra tolódott az a határidő, amelyen belül a félidős felülvizsgálat eredményeinek értékelését be kell nyújtani. A javaslat emellett rugalmassági mechanizmusokat biztosít a programok végrehajtásának felgyorsításához, valamint ösztönzőket ad a tagállamoknak ahhoz, hogy kohéziós politikai forrásokat különítsenek el öt, uniós szinten kiemelt stratégiai területre, nevezetesen a stratégiai technológiai versenyképességre, a védelemre, a lakhatásra, a vízgazdálkodás rezilienciájára és az energetikai átállásra.

(26) A Stratégiai Technológiák Európai Platformja (STEP) lehetőséget kínál az egyik legfontosabb uniós stratégiai prioritásba történő beruházásra, és ezáltal az EU versenyképességének fokozására. A STEP végrehajtása 11 meglévő uniós alap keretében valósul meg. A tagállamok az InvestEU programhoz is hozzájárulhatnak a kiemelt területeken megvalósuló beruházások támogatása céljából. Észtország élhetne az ezen kezdeményezések nyújtotta lehetőségekkel a kritikus technológiák – többek között a tiszta és erőforrás-hatékony technológiák – fejlesztésének vagy gyártásának támogatására.

(27) A helyreállítási és rezilienciaépítési terv és más uniós alapok által kezelt gazdasági és társadalmi kihívásokon túlmenően Észtország több további kihívással is szembesül a

[16] Javaslat – Az Európai Parlament és Tanács rendelete az (EU) 2021/1058 és az (EU) 2021/1056 rendeletnek a félidős felülvizsgálat keretében egyes stratégiai kihívások kezelésére irányuló egyedi intézkedések tekintetében történő módosításáról, COM(2025) 123 final.

kutatási és innovációs politikával, a finanszírozási eszközökhöz való hozzáféréssel, a munkatermelékenységgel és a készségkínálattal, a szociális védelemmel, a megújuló energiával és az energiahatékonysággal, valamint a többek között a közlekedési/szállítási ágazatban végrehajtandó dekarbonizációval kapcsolatban.

(28) Noha Észtország általános innovációs teljesítménye 2017 óta folyamatosan javul, az üzleti kutatásra és fejlesztésre (K+F) fordított kiadások GDP-arányosan továbbra is elmaradnak az uniós átlagtól, és a teljes K+F-kiadás közel felét az információs és kommunikációs technológiai ágazat teszi ki. Ezzel egyidejűleg a Szabadalmi Együttműködési Szerződés alapján benyújtott szabadalmi bejelentéseknek az 1 milliárd EUR-nyi GDP-re vetített száma csökkent, ami arra utal, hogy a közfinanszírozású tudományos alapot nem sikerül megfelelően technológiai teljesítményre és üzleti innovációra váltani. Noha nőtt az üzleti K+F közvetlen állami támogatása, a vissza nem térítendő támogatást nyújtó programokon túlmutató politikák nem elég fejlettek, ami akadályozza Észtországot abban, hogy kielégítse azoknak a vállalatoknak az igényeit, amelyek csak korlátozottan képesek a kutatási felfedezések alkalmazására. Ezenkívül az alkalmazott kutatás teljes K+F-finanszírozáson belüli részaránya 23 %-ra csökkent 2023-ban. Az Alkalmazott Kutatóközpont 2024-ben kezdte meg működését, és időbe telik egy teljesen működőképes kutatástechnológiai szervezet létrehozása. Az üzleti és a tudományos élet közötti nincs szoros együttműködés. Erősíteni lehetne az egyetemek és az alkalmazott kutatóhelyek innovációban betöltött szerepét az új technológiák elterjedésének felgyorsítása és a versenyképesség fokozása érdekében.

(29) Észtországban a kis- és középvállalkozások (kkv-k) finanszírozási eszközökhöz való hozzáférése az uniós átlaghoz képest jóval korlátozottabb. Ez aláássa az innovációs beruházásokat, különösen a távoli területeken, ahol a regionális készség- és erőforráshiány különösen kockázatossá teszi az innovatív beruházások finanszírozását. Az észt vállalatoknak nagy szükségük van beruházásokra a digitális és zöld átállás előmozdítása érdekében, ugyanakkor az uniós átlagnál kisebb mértékben vesznek igénybe a tőkepiaci finanszírozást, ehelyett inkább belső finanszírozású beruházásokra támaszkodnak. Ezt ösztönzi a társaságiadó-rendszer, a kkv-k elterjedtsége és a csekély intézményi befektetői bázis. Az intézményi befektetők részvénypiaci részvételének előmozdítása és az önfenntartó kockázatitőke-piac kialakításának ösztönzése segíthet a befektetők bevonzásában.

(30) A közelmúltban enyhült a munkaerőhiány, de a vállalkozások 32 %-a számára továbbra is a szakképzett munkaerő hiánya jelenti a beruházás fő akadályát, és számos ágazatban előfordul a strukturális munkaerőhiány. A zöld átállásba való folyamatos beruházás nőtt, és tovább növelni majd a speciális készségekkel rendelkező munkavállalók iránti keresletet. Ez a készséghiány a bérek gyors emelkedésével és a fajlagos munkaerőköltség növekedésével egyidejűleg jelentkezett, korlátozva az üzleti termelékenység bővülését. Ez elmúlt években a gyors béremelkedés az inflációt gerjesztő és a versenyképességet rontó tényezők közé tartozott. Mind a korai iskolaelhagyás, mind a felsőoktatásból való lemorzsolódás viszonylag magas aránya azt eredményezi, hogy nincs elegendő számú képzett diplomás. ami tovább súlyosbítja a problémát. Regionális szinten különösen súlyos a készséghiány, mivel a vidéki térségek és a távoli területek több nehézséggel szembesülnek a képzett szakemberek bevonzása terén, és az átállással kapcsolatos kihívások miatt nagyobb szükségük van az átképzésre és a továbbképzésre. A strukturális munkaerőhiányt vissza lehetne szorítani az oktatási és képzési rendszer munkaerőpiaci relevanciájának fokozásával, különösen a természettudományi, technológiai, műszaki és matematikai szakemberek

képzése terén. Szakpolitikákkal – többek között az alapszintű digitális készségek fejlesztésére vonatkozó politikákkal – az átképzéshez és a továbbképzéshez való hozzáférés is javítható lenne, főként az alacsony iskolai végzettségűek és az idősebb munkavállalók körében. A magas hozzáadott értéket képviselő tevékenységek gazdasági diverzifikációjának támogatása érdekében jobban ki lehetne használni az OSKA rendszert a készségek iránti kereslet előrejelzésére, és egyszerűbb szabályokat lehetne hozni a külföldi szakképzett munkavállalók munkaerőhiányos területeken történő alkalmazására és a versenyképesség fokozására.

(31) Észtország jól halad a 2030-ra vonatkozó uniós energiahatékonysági célkitűzések elérése felé. Észtország energiahatékony felújítási programokkal fokozottan célozhatná a kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartásokat, a meglévő rendszereket (például a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz és a társasház-felújítási támogatás) kiegészítő új rendszerek keretében pedig növelhetné a lakáságazat támogatását, hogy ezáltal közelebb kerülhessen hosszú távú felújítási stratégiájának céljaihoz, és hozzájárulhasson a közös kötelezettségvállalási rendelet szerinti kibocsátáscsökkentési cél eléréséhez. Az ország jelenleg elsősorban vissza nem térítendő támogatáson alapuló finanszírozásra támaszkodik az energiahatékonyság javítása terén, míg a pénzügyi eszközök igénybevétele korlátozott. Észtországnak érdemes lenne célzottabb programokat és a pénzügyi eszközök szélesebb körét alkalmaznia az uniós energiahatékonysági célok elérése érdekében.

(32) Bár Észtország energiaszerkezetében jelentős elmozdulás következett be a megújuló energiaforrások felé (a 2022. évi 27,7 %-ról 2023-ban 34,6 %-ra), még mindig jelentős az olajpala aránya (2023-ban 58,2 %), ami akadályozza a zöld átállást. A villamosenergia-árak a megújuló energia időszakos jellegéből adódóan változatlanul magasak és volatilisek Észtországban, ami fokozza az inflációt, és rontja a vállalkozások versenyképességét. Észtország energiabiztonsági problémákkal is küzd a balti-tengeri csővezetékek és tenger alatti kábelek elleni hibrid támadások miatt. A megújulóenergia-termelés (2023-ban az energiaszerkezet 34,6 %-a) és az energiatárolás bevezetésének fokozása elősegítené a fosszilis tüzelőanyagok folyamatban lévő, fokozatos kivezetését nagy fokú energiafüggetlenség fenntartása mellett. A kontinentális európai villamosenergia-hálózattal való 2025. évi sikeres szinkronizálást követően további intézkedésekre van szükség a hálózat rezilienciájának és rugalmasságának fokozása érdekében. A kritikus energetikai infrastruktúrák védelmének megerősítésére irányuló munka folytatása szintén döntő fontosságú, különösen a kiberbiztonság és az infrastruktúra felügyelete terén.

(33) Észtországban az egyik legalacsonyabb az erőforrás-termelékenységi ráta az EU-n belül, ami részben az ország erőforrás-igényes olajpalaiparának, valamint az általános erőforrás-igényes ipari rendszernek tudható be. 2023-ban Észtország csak 0,63 EUR/kg felhasznált anyagot termelt, míg az uniós átlag 2,22 EUR volt. Ez kedvezőtlen hatással van az ország versenyképességére. A természeti erőforrások fenntartható használatát célzó ökoinnováció és bioalapú innováció fellendítése hozzájárulhatna Észtország erőforrás-termelékenységének és versenyképességének fokozásához. Észtország a települési hulladék újrahasználatra való előkészítésének és újrafeldolgozásának az aránya 33 %, szemben a 49 %-os uniós átlaggal. Az országnak érdemes lenne új szakpolitikai eszközöket bevezetnie a körforgásos gazdaságra való átállás felgyorsítása érdekében.

(34) Észtország közlekedési ágazata a közös kötelezettségvállalási rendelet alapján jelentős üvegházhatásúgáz-kibocsátónak minősül, az ország teljes kibocsátásának mintegy 15 %-át teszi ki, ennek 90 %-a pedig a közúti közlekedésből származik. A

vasútvonalaknak döntő szerepük van a fenntartható mobilitás fokozása céljából a közúti közlekedésről a vasúti közlekedésre való átállásban, de a vasúthálózatnak csupán 12 %-a villamosított, míg az uniós átlag 57 % (2022). Észtországnak ezért érdemes lenne folytatnia a vasúthálózat villamosítására irányuló intézkedéseket, hogy tovább csökkentse a fosszilis tüzelőanyagoktól való függőségét. Eközben a gépkocsi-tulajdonosok aránya a legmagasabbak között van az EU-n belül. 2023-ban a gépkocsik 75,5 %-a benzinüzemű volt, átlagos életkoruk pedig magas. Az új járművek mindössze 6,3 %-a volt elektromos 2023-ban, szemben a 14,5 %-os uniós átlaggal. Észtország nemrég tömegen és szén-dioxid-kibocsátáson alapuló járműadót vezetett be a magántulajdonú személygépkocsikra, de az adókulcsok a régebbi járművek esetében alacsonyabbak. Noha az alacsonyabb adókulcsok hozzájárulnak a veszélyeztetett csoportok védelméhez, Észtország fontolóra vehetné a magántulajdonú közúti járművek állományának megújítására ösztönző feltételek erősítését. Észtország helyesen mérlegeli, hogy a jelenlegi 30 %-ról 42 %-ra növelje a fenntartható buszok teljes tömegközlekedési buszállományon belüli részarányát, hogy zöld tömegközlekedést biztosítson a vidéki térségekben, ezáltal elősegítve a tömegközlekedési járművek állományának megújítását. Noha Észtország eredményesen integrált bizonyos helyi menetjegy-értékesítési és közlekedéstervezési rendszereket, további intézkedésekre van szükség e téren.

(35) A szociális védelem hiányosságai miatt Észtország a közelmúltbeli javulás ellenére továbbra is kihívásokkal küzd a szegénység, a társadalmi kirekesztődés és a tartós jövedelmi egyenlőtlenség tekintetében. Noha a nyugdíjak és a gyermekek után járó ellátások emelkedése nyomán javult néhány szociális mutató, 2024-ben is nagy volt a szegénység és a társadalmi kirekesztődés kockázata, különösen az idősek – főként az egyedül élő, 65 évnél idősebbek –, a fogyatékossággal élők és az egyszemélyes háztartás körében. A szociális ellátásokra fordított kiadások a legalacsonyabbak közé tartoznak az Unión belül: 2023-ban GDP-arányosan 15,4 %-ot tettek ki, míg az EU egészét tekintve 26,8 % volt ez az arány. A (nyugdíjakon kívüli) szociális ellátások szegénységre gyakorolt hatása szintén jóval elmarad az uniós átlagtól. A szociális ellátórendszer megfelelőségének és hatékonyságának javítása hozzájárulhat a szegénység kockázatának csökkentéséhez, ahogy a kiszolgáltatott csoportok, például a fogyatékossággal élők, az egyszemélyes háztartások és az idősek célzott támogatása is. A főként az inflációs kiigazításoknak és a növekvő társadalombiztosítási járulékoknak betudható közelmúltbeli nyugdíjemelések ellenére a nyugdíjak a bérekhez viszonyítva továbbra is a legalacsonyabbak között vannak az EU-n belül, ami hozzájárul a jelentős időskori szegénységhez. A dolgozói szegénység továbbra is viszonylag számottevő, különösen az atipikus formákban dolgozó munkavállalók körében, és a közelmúltbeli emelések ellenére továbbra is viszonylag alacsony minimálbérek is súlyosbítják. Észtország kiterjeszthetné a munkanélküli ellátás körét azokra, akik még nem részesülhetnek benne, például az atipikus formákban dolgozó munkavállalókra, köztük az önfoglalkoztatókra. Ezzel mérsékelni lehetne a szegénység kockázatát. A regionális egyenlőtlenségek továbbra is markánsak, a vidéki térségek és a keleti határ menti régiók pedig jobban ki vannak téve a szegénység kockázatának. E kihívások kezelése hozzájárulna a társadalmi felzárkózás támogatásához is, összhangban a bizottsági

szolgálatok által a társadalmi konvergenciával kapcsolatos keretnek megfelelően elvégzett második szakaszos országelemzéssel[17].

(36) Az euroövezeti tagállamok gazdaságai közötti szoros összefonódásokra és a gazdasági és monetáris unió működéséhez való együttes hozzájárulásukra tekintettel a Tanács 2025-ben azt ajánlotta, hogy az euroövezeti tagállamok tegyenek intézkedéseket – többek között helyreállítási és rezilienciaépítési terveik keretében – az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló 2025. évi ajánlás végrehajtása érdekében. Észtország esetében a 2., a 3. és a 4. ajánlás elősegíti a versenyképességről szóló első euroövezeti ajánlás végrehajtását, a 4., az 5. és a 6. ajánlás elősegíti a rezilienciáról szóló második euroövezeti ajánlás végrehajtását, az 1. ajánlás pedig elősegíti a makrogazdasági és pénzügyi stabilitásról szóló harmadik euroövezeti ajánlás végrehajtását a 2025. évi ajánlásban foglaltaknak megfelelően,

AJÁNLJA, hogy Észtország 2025-ben és 2026-ban hozzon intézkedéseket a következők szerint:

1. Az Európai Tanács 2025. március 6-i következtetéseivel összhangban növelje a védelmi kiadásokat és erősítse az általános védelmi készültséget. Igazodjon a Tanács által a nettó kiadásokra vonatkozóan 2025. január 21-én ajánlott maximális növekedési rátákhoz, egyúttal éljen a nemzeti mentesítési rendelkezés alapján a védelmi kiadások növelése érdekében biztosított engedménnyel. Bővítse az adóalapot a növekedést kevésbé hátráltató adók alkalmazásával. Biztosítsa a kiadási szükségletek – többek között a védelem, az egészségügy és a tartós ápolás-gondozás – fenntartható finanszírozását a hozzáférhetőség és a megfizethetőség javítása érdekében, egyúttal védekezve az inflációs nyomással szemben.

2. Tekintettel az (EU) 2021/241 rendelet szerinti reformok és beruházások időszerű végrehajtására alkalmazandó határidőkre, gondoskodjon a REPowerEU-fejezetet is magában foglaló helyreállítási és rezilienciaépítési terv eredményes végrehajtásáról. Gyorsítsa fel a kohéziós politikai program (ERFA, IÁA, ESZA+, KA) végrehajtását, adott esetben építve a félidős felülvizsgálat által kínált lehetőségekre. A versenyképesség javítása érdekében optimálisan vegye igénybe az uniós eszközöket, többek között az InvestEU és a Stratégiai Technológiák Európai Platformja által biztosított lehetőségeket.

3. Összpontosítsa a beruházásokat a kutatásra és az innovációra az alkalmazott kutatás finanszírozásának előtérbe helyezésével. Javítsa a finanszírozási eszközökhöz való hozzáférést, különösen a kis- és középvállalkozások, valamint a távoli területeken működő vállalkozások számára, hogy elősegítse az innovatív beruházásokat, például a zöld és a digitális átállásba történő beruházást, többek között az intézményi befektetők kockázatitőke- és magántőke-piacon való részvételének előmozdítása révén.

4. Új finanszírozási és támogatási intézkedések meghozatalával javítsa az energiahatékonyságot a hosszú távú felújítási stratégia céljainak elérése érdekében. Csökkentse a fosszilis tüzelőanyagoktól való általános függőséget és az olajpala energiaszerkezeten belüli részarányát a megújuló energiába történő beruházással és az energiatárolás előtérbe helyezésével. Növelje az energiabiztonságot, például a

[17] SWD(2025) 95 – Second-stage country analysis on social convergence in line with the Social Convergence Framework (SCF) (A társadalmi konvergenciával kapcsolatos keretnek megfelelően a társadalmi konvergenciára vonatkozóan elvégzett második szakaszos országelemzés), 2025.

villamosenergia-összeköttetések megfelelő kapacitásának biztosításával. Bioalapú innováció révén növelje az erőforrás-termelékenységet. Hozzon további intézkedéseket a fenntartható és kevésbé szennyező közlekedés rendelkezésre állásának és igénybevételének fokozása érdekében, többek között a vasúti hálózat villamosításával, a közúti járművek állományának megújításával és a tömegközlekedési rendszerek integrálásával.

5. Javítsa a munkatermelékenységet és a készségkínálatot átképzéssel és továbbképzéssel kapcsolatos intézkedésekkel, a korai iskolaelhagyás visszaszorításával, az oktatási és képzési rendszer munkaerőpiaci relevanciájának fokozásával, különösen a természettudományi, technológiai, műszaki és matematikai szakemberek iránti növekvő kereslet kielégítésével, valamint a tehetségek eredményesebb bevonzásával és megtartásával. Fokozza a zöld átálláshoz szükséges készségek és kompetenciák biztosítására és megszerzésére irányuló szakpolitikai intézkedéseket. Csökkentse a szegénység kockázatát azáltal, hogy erősíti a szociális védelmet az idősek, az egyszemélyes háztartások és a fogyatékossággal élők esetében a szociális ellátórendszer megfelelőségének és hatékonyságának javításával, a munkanélküliek esetében pedig többek között a munkanélküli ellátás körének különösen az atipikus formákban dolgozó munkavállalókra történő kiterjesztésével, a költségvetési fenntarthatóság megőrzése mellett.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

a Tanács részéről
az elnök